

Evropský hospodářský a sociální výbor

K reformě společné zemědělské politiky má občanská společnost rozhodně co říci!

Ve svém stanovisku 58/2012 EHSV znovu vyzývá Evropský parlament, Radu a Komisi, aby byl **zachován výrazný rozpočet pro SZP**, a to přinejmenším ve stejném rozsahu jako ve stávajícím rozpočtovém období.

EHSV vítá úsilí na snížení rozdílů mezi mírou podpory, kterou dostávají zemědělci v různých členských státech. Hlavními charakteristikami budoucí SZP v oblasti **přerozdělování finančních prostředků mezi členskými státy** by měla být vyváženost, spravedlnost a pragmatismus s ohledem na zemědělskou různorodost v rámci EU.

Navíc v některých členských státech, kde se historické platby stále využívají, vzniknou problémy z důvodu konvergence mezi vnitrostátními finančními přiděly nad rámec **vnitřní konvergence**. V těchto případech si vnitřní konvergence vyžádá flexibilitu, delší přechodné období a postupné změny během tohoto období.

EHSV podporuje postupné **snížování stropů** pro přímé platby, a jak uvedl ve svých předchozích stanoviscích, dále naléhá na Komisi, aby přijala metodu provádění, jež vezme v úvahu specifickou povahu podniků tvořených družstvy a sdruženími zemědělců.

EHSV souhlasí s rozhodnutím zavést zjednodušený režim podpory pro **malé zemědělce**, pochybuje však, že jsou Komisí navrhované sazby podpor dostatečné, aby podpořily rozvoj malých zemědělských podniků.

EHSV si je plně vědom potíží souvisejících s **definicí konceptu aktivního zemědělce** a navrhuje, že takováto definice by měla zahrnovat tyto požadavky: výrobu zemědělských výrobků a jejich uvádění na trh a vytváření společensky prospěšných veřejných statků a služeb.

EHSV podporuje návrh Komise zvážit stanovení činnosti **mladých zemědělců** za jednu z priorit Unie v oblasti rozvoje venkova, částečně prostřednictvím provádění tematických podprogramů v rámci programů rozvoje venkova. EHSV také velmi kladně hodnotí návrh zavést podporu příjmu pro mladé zemědělce, kteří zahajují svou zemědělskou činnost v rámci prvního pilíře SZP.

Ekologická složka prvního pilíře je jedním ze způsobů, jak vytvořit silnější a viditelnější vazbu mezi přímými platbami a environmentálními veřejnými statky vyprodukovanými zemědělstvím. EHSV se domnívá, že tento systém by měl být i nadále jednoduchý a měl by zajistit environmentální výsledky od všech zemědělců v EU.

EHSV již uvedl, že **zachování biologické rozmanitosti** je hlavním, klíčovým úkolem, který představuje nejen etickou a morální povinnost, ale má také strategický význam v dlouhodobém měřítku. Existuje dostatek ekonomických důvodů pro rychlejší a efektivnější jednání.

Výbor upozorňuje, že je nutné dbát na to, aby nebyly zcela opomíjeny důležité prvky **druhého pilíře**. Proto je důležitá zásada vyčlenit 25 % prostředků na opatření v oblasti životního prostředí resp. klimatu. Mělo by být stanoveno minimální rozpětí přinejmenším také pro iniciativu LEADER.

Jedním z velmi pozitivních prvků v návrhu Komise je zavedení programu **evropských inovačních partnerství**.

.../...

EHSV se domnívá, že druhý pilíř by měl odrážet významný problém **sucha**, eroze půdy a desertifikace v jižních regionech EU, a doporučuje, aby bylo navrženo zvláštní opatření na řešení tohoto problému. Zároveň by však měly být zohledněny i dodatečné výdaje, jež souvisejí s odvodňováním zemědělsky využívaných ploch v severovýchodních členských státech EU.

S ohledem na vážné potíže, kterým čelí zemědělské činnosti v horských a ostrovních oblastech, EHSV navrhuje, aby Komise rozšířila 85% míru spolufinancování nejen na méně rozvinuté regiony, ale také na horské a ostrovní oblasti. Navrhované nové vymezení tzv. „ostatních oblastí“ u **znevýhodněných oblastí** ještě vyžaduje přepracování.

S ohledem na posílení jejich politiky rozvoje venkova je členským státům **umožněn převod finančních prostředků** z jejich stropů přímých plateb do jejich podpor určených na rozvoj venkova. Zároveň by členským státům, ve kterých úroveň přímé podpory zůstává nižší než 90 % průměrné výše podpory v EU, měl být umožněn převod finančních prostředků z jejich podpor určených na rozvoj venkova do jejich stropů přímých plateb. EHSV doporučuje, aby Komise zvýšila flexibilitu převodu prostředků z druhého do prvního pilíře z 5 % na 10 %.

Extrémní nestálost cen, která se projevuje v posledních letech, poukazuje na to, že jsou potřebné efektivnější nástroje řízení trhu. Podle Smlouvy je jedním z cílů SZP **stabilizace trhů**. Stabilní trhy jsou důležité. Z tohoto důvodu se EHSV domnívá, že balíček tržních nástrojů by měl být mnohem ambicióznější, aby se zabránilo výrazné fluktuaci cen.

Jelikož v EU-27 pouhých 15 obchodních řetězců kontroluje 77 % trhu s potravinami, domnívá se Výbor, že je zapotřebí učinit opatření pro nastolení rovnováhy mezi obchodní nabídkou a **tržní silou velkých maloobchodních řetězců**. Je třeba věnovat pozornost tomu, zda jsou právní předpisy o hospodářské soutěži dostačující k tomu, aby zabránily vzniku dominantního postavení na trhu a pochybným smluvním praktikám.

Je velmi důležité, aby byla posílena pozice zemědělců a jejich organizací v potravinovém řetězci, a byl tak zajištěn lepší výnos na trzích. Rovněž je velice důležité, aby byla pravidla hospodářské soutěže EU přizpůsobena tak, aby umožnila organizacím producentů a družstvům posílit své postavení na trhu. EHSV se rovněž domnívá, že za účelem zvýšení vyjednávací síly zemědělců uvnitř výrobních řetězců je nezbytné stanovit podmínky rozvoje **krátkých dodavatelských řetězců** řízených přímo zemědělci.

EHSV se domnívá, že nástroje pro **řízení rizik** by měly přispět ke snížení fluktuace příjmů a nestability trhu. Posílení pojistných produktů a vytvoření vzájemných investičních fondů by mělo pomoci zemědělcům, kteří čelí větší cenové nestabilitě, jsou více vystaveni novým nemocem zvířat a rostlin a také jsou u nich častější špatné povětrnostní podmínky.

EHSV má za to, že má-li se zajistit maximální dopad činnosti **Evropského fondu pro přizpůsobení se globalizaci**, neměl by tento fond být využíván na podporu evropského zemědělství.

EHSV se domnívá, že SZP by měla být upřednostňovaným nástrojem pro vytváření spojení se spotřebiteli prostřednictvím podpory relevantních informací týkajících se způsobu výroby potravin v rámci hodnotového řetězce nebo životního cyklu. **Sledovatelnost** výrobku musí být **transparentní pro spotřebitele**, jenž může být nejlepším spojencem evropské zemědělské výroby, jež bude udržitelnější, šetrnější k životnímu prostředí a bude vytvářet lepší pracovní místa.